„WSZYSTKO GRA”
WYMAGANIA EDUKACYJNE - KLASA CZWARTA
Grażyna Kilbach, Aldona Danielewicz-Malinowska, Renata Barańska-Gumeniak

Uwaga dotycząca oceniania na każdym poziomie wymagań:
Aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.

	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
Temat lekcji	**Dopuszczająca**	**Dostateczna**	**Dobra**	**Bardzo dobra**	**Celująca**
Rozdział I. Barwy jesieni					
1. Niech połączy nas muzyka!	uczestniczy w śpiewie piosenki „Łączy nas muzyka” reaguje ruchem na słuchaną muzykę podczas zabaw muzycznych	śpiewa piosenkę w zespole klasowym uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych; szanuje granice innych osób i zachowuje bezpieczną postawę podczas działań ruchowych	wykonuje kroki zgodnie z rytmem i charakterem muzyki wskazuje przykłady wpływu muzyki na samopoczucie, emocje lub relacje między ludźmi	współpracuje podczas wspólnych działań muzycznych w grupie	podaje własne przykłady sytuacji, w których muzyka pełni ważną rolę w życiu ludzi
2. Rytm jest wszędzie	uczestniczy w śpiewie piosenki „Poczuj rytm i klaszcz!” wykonuje prosty rytm poprzez klaskanie lub ruch	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wykonuje akompaniament na instrumentach perkusyjnych	wyjaśnia pojęcie rytmu	wskazuje przykłady rytmu w przyrodzie i codziennych czynnościach	tworzy własny prosty układ rytmiczny

		rozpoznaje podstawowe wartości rytmiczne nut i pauz			
3. Rytmiczne zabawy	uczestniczy w zabawach rytmicznych z wykorzystaniem gestodźwięków	wykonuje proste rytmy za pomocą sylab rytmicznych (tataizacja) i schematy rytmiczne z wykorzystaniem gestodźwięków	współpracuje w grupie podczas zabaw rytmicznych	wypowiada się na temat swoich trudności i sukcesów podczas wykonywania ćwiczeń rytmicznych	tworzy własny sposób realizacji rytmu z wykorzystaniem gestodźwięków
4. Dźwięki na pięciolinii	uczestniczy w śpiewie piosenki „Śpiewanka do-re-mi-fanka” śpiewa gamę z użyciem nazw solmizacyjnych	śpiewa piosenkę w zespole klasowym rozpoznaje wysokość dźwięków (od najniższego do najwyższego)	wyjaśnia pojęcie gamy i stosuje nazwy solmizacyjne dźwięków	zapisuje dźwięki na pięciolinii	wykorzystuje poznane nazwy dźwięków podczas wykonywania prostych ćwiczeń muzycznych
5. Gramy na instrumentach	wydobywa dźwięki z instrumentu (np. dzwonki, flet prosty) podejmuje próbę wykonania prostych melodii na instrumencie	wykonuje prosty rytm lub melodię według prostego zapisu muzycznego lub schematu (P) gra gamę C-dur na dzwonkach	rozpoznaje nazwy literowe i solmizacyjne dźwięków	stosuje zasady prawidłowego trzymania instrumentu i wydobywania dźwięk	gra płynnie na dzwonkach „Melodię na białych płytkach”

		stosuje chwyty h^1, a^1, g^1 podczas gry na flecie			
6. Dzień Edukacji Narodowej	uczestniczy w śpiewie piosenki „Święto nauczycieli” reaguje na zmianę tempa i dynamiki podczas wykonywania piosenki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wykonuje ćwiczenia rytmiczne i artykulacyjne	stosuje wyraźną dykcję podczas śpiewu	śpiewa, stosując zasady prawidłowej emisji głosu	prezentuje praktycznie kolejne elementy przygotowania głosu do występu
Warsztat muzyczny – podsumowanie	uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i głosowych przygotowujących do śpiewu wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne z użyciem tataizacji	śpiewa melodie z użyciem nazw solmizacyjnych lub literowych wykonuje proste melodie głosem lub na instrumentach	rozpoznaje i nazywa dźwięki zapisane na pięciolinii	wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach lub gestodźwiękami stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania	improwizuje proste rytmy lub ćwiczenia muzyczne
7. Wolno i szybko – tempo w muzyce	uczestniczy w śpiewie piosenki „Wolno i szybko” reaguje ruchem na różne tempa muzyki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym stosuje chwyty f^1, e^1, d^1 podczas gry na flecie;	rozpoznaje tempo w słuchanym utworze	wyjaśnia pojęcie tempa oraz znaczenie oznaczeń *largo*, *andante*, *allegro* wykonuje melodię na flecie w różnym	samodzielnie dobiera tempo w metronomie i wykonuje ćwiczenie rytmiczne zgodnie z jego wskazaniami

				tempie podczas wspólnego muzykowania	
8. Głośno i cicho, czyli dynamika	uczestniczy w śpiewie piosenki „*Piano – forte*” reaguje na zmiany głośności w muzyce	śpiewa piosenkę w zespole klasowym z uwzględnieniem zmian dynamiki wykonuje ćwiczenia wokalne polegające na śpiewaniu cicho i głośno stosuje chwyty c^1 i c^2 podczas gry na flecie wykonuje gamę C-dur na flecie	zna i stosuje oznaczenia dynamiczne *p, mp, mf, f*	wyjaśnia wpływ dynamiki na charakter utworu muzyczneg wykonuje gamę C-dur na flecie z zastosowaniem zmian dynamiki	proponuje własny sposób muzycznego zilustrowania emocji poprzez zmianę dynamiki
9. Gdy piosenka z wojskiem szła	uczestniczy w śpiewie pieśni „Przybyli ułani” reaguje ruchem na rytm marszowy	śpiewa pieśń w zespole klasowym lub z podziałem na role podaje przykłady roli pieśni w życiu żołnierzy	wykonuje akompaniament rytmiczny	stosuje akcent muzyczny podczas gry na instrumencie	opisuje własne emocje i skojarzenia związane ze słuchaniem pieśni żołnierskich
Rozdział II. Zimowy czas					
1. Świąteczne tradycje	uczestniczy w śpiewie kolęd „Wśród nocnej	śpiewa kolędy w zespole klasowym	rozpoznaje kolędy oraz ich świąteczny charakter	wyjaśnia pojęcia kolędy i jasełek	wskazuje kolędy jako przykład muzyki

	ciszy", „Lulajże, Jezuniu" reaguje na charakter kolęd podczas wspólnego śpiewania	wykonuje melodię kolędy na instrumencie		opisuje rolę wspólnego śpiewania kolęd w tradycji świątecznej	związanej z polską tradycją i kulturą (W)
2. Kolędujemy!	uczestniczy w śpiewie kolęd „Przybieżeli do Betlejem", „Jezus malusieńki" wykonuje rytm do kolędy poprzez klaskanie lub grę na instrumencie	śpiewa kolędy w zespole klasowym wykonuje melodię na instrumencie z uwzględnieniem zmian dynamiki (*piano, forte*) ćwiczy układ palców dla chwytu gis[1] podczas gry na flecie prostym	rozróżnia aranżacje tej samej kolędy	wyjaśnia pojęcia kolędy i jasełek (D) opisuje rolę wspólnego śpiewania kolęd w tradycji świątecznej	wskazuje kolędy jako przykład muzyki związanej z polską tradycją i kulturą
3. Wysoko i nisko – rodzaje głosów	uczestniczy w śpiewie piosenki „Twój głos" rozpoznaje wysoki i niski głos w przykładach muzycznych	śpiewa piosenkę w zespole klasowym rozpoznaje głosy żeńskie i męskie w słuchanych przykładach	zna i nazywa podstawowe rodzaje głosów (sopran, alt, tenor, bas)	wyjaśnia pojęcie barwy głosu wyjaśnia zasady dbania o głos i znaczenie prawidłowej emisji	wykonuje ćwiczenia przygotowujące głos i stosuje je podczas śpiewu
4. Zima malowana dźwiękami	uczestniczy w śpiewie piosenki „Zima dźwiękiem malowana"	śpiewa piosenkę w zespole klasowym	rozpoznaje nastrój i charakter utworu „Zima" z cyklu	interpretuje charakter muzyki ruchem lub działaniem muzycznym	tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną

	reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki	wykonuje melodię na instrumencie	„Cztery pory roku” A. Vivaldiego wykonuje zapisany rytm z uwzględnieniem pauz		zimowymi zjawiskami interpretuje słuchaną muzykę i opisuje własne wyobrażenia lub skojarzenia
5. Muzyczny prezent dla babci i dziadka	uczestniczy w śpiewie piosenki „Samba dla babci i dziadka”	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki	rozpoznaje budowę piosenki: zwrotka i refren	realizuje charakterystyczny rytm samby podczas gry na instrumentach perkusyjnych wyjaśnia, czym jest samba	proponuje utwory do słuchania i uzasadnia swoją opinię o nich
6. Cudowne dzieci muzyki	uczestniczy w śpiewie piosenki „Muzyczne echo Warszawy” słucha utworów Chopina, Mozarta i Paganiniego oraz odpowiada na pytania dotyczące słuchanej muzyk	śpiewa piosenkę w zespole klasowym rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów (fortepian, skrzypce, orkiestra)	określa charakter słuchanych utworów	wyjaśnia pojęcie „cudownego dziecka” w muzyce opisuje znaczenie pracy i wytrwałości w rozwijaniu talentu	przygotowuje prezentację o wybranym kompozytorze
Warsztat muzyczny – podsumowanie	uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i emisyjnych	śpiewa gamę C-dur solmizacją	rozpoznaje kolędy oraz rodzaje głosów ludzkich	stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania	improwizuje proste ilustracje dźwiękowe lub krótkie formy muzyczne

	wykonuje proste rytmy poprzez klaskanie lub wystukiwanie	wykonuje proste melodie na instrumencie		współpracuje w grupie podczas działań muzycznych	
Rozdział III. Rytmy wiosny					
1. Instrumenty perkusyjne	uczestniczy w wykonywaniu prostych rytmów na instrumentach perkusyjnych lub przedmiotach codziennego użytku reaguje ruchem na rytm muzyki	wykonuje prosty rytm z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych lub gestodźwięków (P) rozpoznaje wybrane instrumenty perkusyjne	wyjaśnia podział instrumentów perkusyjnych na melodyczne i niemelodyczne	wyjaśnia, dlaczego rytm jest ważny podczas wspólnego muzykowania	tworzy rytmiczną ilustrację muzyczną
2. Rytmiczne rozgrywki	uczestniczy w wykonywaniu prostych rytmów na instrumentach perkusyjnych reaguje na gesty dyrygenta podczas wspólnego muzykowania	wykonuje rytm w zespole muzycznym wykonuje akompaniament rytmiczny do melodii	rozumie rolę rytmu w zespołowym muzykowaniu	wyjaśnia rolę perkusisty w zespole muzycznym współpracuje w zespole podczas wspólnego muzykowania	wykonuje ćwiczenie rytmiczne wymagające koordynacji obu rąk i opisuje trudności w jego wykonaniu

3. W wiosennym nastroju	uczestniczy w śpiewie piosenki z wykorzystaniem gestodźwięków reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wskazuje elementy muzyki wpływające na charakter utworu (tempo, wysokość dźwięków, rytm) wyjaśnia, na czym polega technika *frullato* i stosuje ją w grze na flecie	wykonuje fragment melodii „Poranek” E. Griega na instrumencie melodycznym określa charakter i elementy muzyki w słuchanych utworach („Wiosna” A. Vivaldiego, „Poranek” E. Griega)	interpretuje charakter muzyki ruchem lub działaniem muzycznym	tworzy ilustrację dźwiękową inspirowaną odgłosami przyrody
4. Wielkanocne tradycje	uczestniczy w śpiewie piosenki „Mazurek wielkanocny” reaguje na charakter muzyki podczas wspólnego śpiewania	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wskazuje wielkanocne zwyczaje opisane w tekście piosenki „Mazurek wielkanocny”	wymienia cechy muzyki ludowej	wyjaśnia rolę muzyki w tradycjach i obrzędach wielkanocnych rozpoznaje wybrane polskie instrumenty ludowe i ich brzmienie	opisuje wybrane zwyczaje wielkanocne i wyraża swoją opinię na ich temat dzieli się własnymi doświadczeniami związanymi z obchodzeniem Wielkanocy
5. Krakowiak – taniec narodowy	uczestniczy w śpiewie piosenki „Krakowiaczek jeden” reaguje ruchem na charakter muzyki krakowiaka	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wymienia charakterystyczne cechy krakowiaka	wyjaśnia pojęcie synkopy i akcentu muzycznego wykonuje ćwiczenia z synkopą i akcentem muzycznym	wykonuje podstawowe kroki krakowiaka zgodnie z charakterem muzyk	opisuje charakterystyczne elementy stroju krakowskiego i ich znaczenie w tradycji ludowej

6. Nasze majowe święta	uczestniczy w śpiewie piosenki „Biało-czerwony dzień” reaguje ruchem na charakter muzyki patriotycznej	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wykonuje prostą melodię lub rytm na instrumencie	rozpoznaje pieśń „Witaj, majowa jutrzenko”	wyjaśnia znaczenie majowych świąt narodowych (D) współpracuje w zespole podczas wykonywania piosenki z podziałem na role (śpiew i gra)	tworzy w grupie prosty rytm inspirowany muzyką marszową i prezentuje go klasie
Warsztat muzyczny – podsumowanie	uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i emisyjnych wykonuje proste rytmy poprzez klaskanie lub grę na instrumentach	śpiewa piosenkę „Biało-czerwony dzień” w zespole klasowym wykonuje akompaniament rytmiczny	rozpoznaje instrumenty perkusyjne i ich brzmienie	wyraża charakter muzyki ruchem podczas słuchania utworu współpracuje w grupie podczas działań muzycznych	tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną przyrodą
Rozdział IV. Zbliża się lato					
1. Dla mamy i taty	uczestniczy w śpiewie piosenki „Dla mamy i taty” reaguje ruchem na charakter muzyki podczas zabaw muzyczno-ruchowych	śpiewa piosenkę w zespole klasowym	wykonuje wybrany utwór na instrumencie melodycznym	wyjaśnia rolę muzyki w wyrażaniu uczuć i relacji rodzinnych współpracuje w grupie podczas przygotowania i wykonania utworu	tworzy krótki utwór muzyczny dla bliskiej osoby lub proponuje sposób jego wykonania
2. Święto wszystkich dzieci	uczestniczy w śpiewie piosenki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym	rozpoznaje elementy muzyki wpływające na nastrój utworu	wyraża emocje poprzez śpiew, ruch	improwizuje krótkie dźwięki lub gesty

	„Chcę być kimś ważnym” reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki	wykonuje fragment melodii na flecie lub dzwonkach			muzyczne wyrażające emocje
3. O czym może mówić muzyka?	słucha fragmentów „Karnawału zwierząt” C. Saint-Saënsa i odpowiada na pytania dotyczące muzyki reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki	rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów (kontrabas, flet, wiolonczela) opisuje nastrój słuchanego utworu	wskazuje elementy muzyki wpływające na ilustracyjność muzyczną	wyjaśnia rolę instrumentów w tworzeniu muzycznej opowieści	opisuje własne skojarzenia i emocje wywołane muzyką tworzy rysunek lub ruchową interpretację inspirowaną słuchanym utworem
4. Z piosenką nad morze!	uczestniczy w śpiewie piosenki „Żeglarz i fale”	śpiewa piosenkę w zespole klasowym wykonuje rytm i układ ruchów do piosenki	określa charakter piosenek żeglarskich	wyjaśnia pojęcie szanty i jej rolę w pracy marynarzy	proponuje i prezentuje fragment wybranego utworu o tematyce morskiej

Rubryka porządkująca umiejętności muzyczne ucznia

Obszar aktywności muzycznej	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Śpiew i działania wokalne	uczestniczy w śpiewie piosenki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym	śpiewa poprawnie piosenkę w zespole klasowym	śpiewa piosenkę samodzielnie lub w małej grupie z zaangażowaniem	śpiewa piosenkę z pamięci (indywidualnie lub zespołowo), proponuje własny sposób wykonania
Gra na instrumentach	wydobywa dźwięki z instrumentu	wykonuje prosty rytm lub melodię	wykonuje melodię poprawnie	wykonuje melodię z zaangażowaniem i dbałością o poprawność	gra z pamięci, tworzy własny akompaniament lub improwizuje
Ruch przy muzyce	reaguje ruchem na muzykę	uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych	wykonuje ruch zgodny z charakterem muzyki	świadomie interpretuje muzykę ruchem	tworzy własną ilustrację ruchową
Słuchanie i rozumienie muzyki	słucha muzyki	opisuje nastrój słuchanej muzyki	nazywa elementy muzyki w utworze	wskazuje elementy muzyki, wyjaśnia ich znaczenie	samodzielnie, szczegółowo opisuje zjawiska zachodzące podczas słuchanej muzyki
Tworzenie muzyki i współpraca	uczestniczy w działaniach zespołowych	współpracuje w zespole muzycznym	wykonuje zadania muzyczne w zespole	świadomie współtworzy działania muzyczne	tworzy własne pomysły muzyczne